

การบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

นางศิริวรรณ ยวดยิ่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974 - 578 - 879 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017689

11 ๗ ๘๐๗ ๘๙๑

STUDENT PERSONNEL ADMINISTRATION IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS
AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS.

Mrs. Siriwan Yuadying

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974 - 578 - 879 - 1

คีรีวรรณ ยวดยิ่ง : การบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร (STUDENT PERSONNEL ADMINISTRATION
IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS AT THE SECONDARY EDUCATION
LEVEL UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY
AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์, 143 หน้า. ISBN 974-578-879-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่
ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและอาจารย์ในโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใน
กรุงเทพมหานคร จำนวน 308 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม จำนวน 308 ชุด ได้รับคืน
ฉบับที่สมบูรณ์ใช้ได้จำนวน 281 ชุด (91.23 %) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหา และอุปสรรค การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิต
ระดับมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร รวม 8 ด้าน ดังนี้

1. การแบ่งกลุ่มนักเรียน
2. การประชุมพิเศษ
3. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
4. การทำระเบียบและรายงานเกี่ยวกับนักเรียน
5. การจัดกิจกรรม
6. การบริการสุขภาพและอนามัย
7. การจัดและบริการแนะแนว
8. การให้ทุนการศึกษา

สภาพการบริหารกิจการนักเรียน โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด
8 ด้าน

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าอยู่ใน
ในระดับน้อยทั้ง 8 ด้าน

ภาควิชา .....บริหารการศึกษาศึกษา.....
สาขาวิชา .....บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิติศ ..... ศิริวรรณ ยวดยิ่ง .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

SIRIWAN YUADYING : STUDENT ADMINISTRATION IN THE DEMONSTRATION
SCHOOLS AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : ASSO: PROF. NOPPONGS BUNYAJITRADULYA. 143 P.P
ISBN 974-578-879-1

The purposes of the research were to study the status, problems and obstacles in student personnel administration at the secondary level in schools under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs, Bangkok Metropolis. Three hundred and eight copies of the questionnaire were distributed and two hundred and eighty-one completed copies (91.23%) were returned. The data were analyzed by Statistic Package for Social Science (SPSS) in terms of percentages, arithmetic means and standard deviations.

It was found that the eight aspects of the present status, problems and obstacles of student personnel administration at the secondary level in schools under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs. Bangkok Metropolis were follows :

1. Student Classification
2. Orientation Program
3. School Discipline
4. School Records and Student Progress Reports
5. Student Activities
6. School Health Service
7. Counseling Services
8. Scholarship and Placement Services

All aspects of the present status were rated at the high level.

All problems and obstacles were rated at the low level.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษ.....
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษ.....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... สิริawan ยูอาดยง.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... นพพอง บุนยจิตราดุลยา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา ความเอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์เนพงษ์ บุญจิตราตุลย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และดำรงตำแหน่งรองคณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม ได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ รองศาสตราจารย์จวินทร์ ธาณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศกดา บุญยไวโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จวินทร์ นาคศรีอารมณ์ อาจารย์ณรงค์ กาญจนานนท์ อาจารย์อำนวยการ ทองโปร่ง และอาจารย์ สรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในการให้ข้อมูลการวิจัยจาก ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านใน โรงเรียนสาธิต ทั้ง ๖ แห่ง และได้รับการให้กำลังใจจากครอบครัวและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี ส่วนการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มสำเร็จสมบูรณ์ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก คุณคณิงนิจ เครือนาค และ คุณสุรัตน์ ตั้งจิตไพศาล บุคลากรประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศิริวรรณ ยวดยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ผ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ของการวิจัย	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความเป็นมาของ โรงเรียนสาธิตในประเทศไทย	10
บทบาทของ โรงเรียนสาธิต	11
การบริหารการศึกษา	12
การบริหารกิจการนักเรียน	15
การแบ่งกลุ่มนักเรียน	18
การปฐมนิเทศนักเรียน	22
การรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียน	24
การจัดทำระเบียบและรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน	28
การจัดกิจกรรมของนักเรียน	32
การบริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน	40
การจัดและให้บริการแนะแนว	43
การให้ทุนการศึกษา	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การสร้างแบบสอบถาม	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียน	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการ นักเรียน	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	100
วิธีดำเนินการวิจัย	100
สรุปผลการวิจัย	101
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	107
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	113
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	117
ประวัติผู้เขียน	143

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์ที่ใช้ในการวิจัย.....	51
2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์.....	54
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามเพศ	58
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามอายุ	59
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามระดับการศึกษา	60
6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์	61
7 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการแบ่งกลุ่มนักเรียน	62
8 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการปฐมนิเทศ	64
9 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการรักษาระเบียบวินัย ของโรงเรียน	66
10 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการทำระเบียบและ การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน	69
11 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน	71
12 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการบริการสุขภาพและอนามัย	74
13 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการจัดและบริหารแนะแนว	77
14 การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการให้ทุนการศึกษา	79
15 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการแบ่งกลุ่มนักเรียน	81
16 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการปฐมนิเทศ	84
17 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการรักษาระเบียบและวินัยของโรงเรียน	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการทำระเบียบและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน	88
19 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน	90
20 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริการสุขภาพและอนามัย	93
21 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการจัดและบริการแนะแนว	96
22 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการให้ทุนการศึกษา	98